Baja, 1931. március 11. Szerda XXXI. évfolyam 58. szám.

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 168

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Megkezdődött a tavaszi kalászosok elvetése

A vármegye közigazgatási bizottságának péntek délelőtti ülésén Körmendy Péter gazdasági főfelügyelő a februári havi mezőgazdasági állapotról a következőket jelentette:

Az időjárás a hónap második felében enyhére fordult, ugy hogy a homokos talajokon a tavaszi kalászosok vetését megkezdték, de a hüvősebbre fordult időjárás miatt, azt meg kellett szakitani.

Az őszi vetések szépen teleltek át. A szőlők kitakarása kezdetét vette.

Az állatállomány erőbeli állapota megfelelő, a takarmánykészlet fogytán van, csak tengeri szár van elegendő mennyiségben.

Az aratási és cséplési szerződések kötése folyamatban van.

Mit ir a Zenei Lexikon Szigeti József hegedűművészről.

Több érdeklődő kivánságára közöljük a Szabolcsi Bence és Tóth Aladár szerkesztésében 1931-ben megjelent nagy „Zenei Lexikon"-nak Szigeti Józsefre vonatkozó adatait. (II. kötet 565 lap.)

Szigeti József a kiváló magyar hegedűművész sz. 1892 ben Budapesten. A zeneakadémián Hubay-növendék volt. Tanulmányainak elvégzése után Berlinben, majd Drezdában és Londonban már rendkivül sikerrel lépett a hangversenydobogóra, 1906 óta több évig Angliában élt s közben pedagógiai munkásságával is ismert nevet szerzett, 1917-től 1924-ig a genfi konzervatórium tanára, majd Párisba költözött s azóta innen indult világturnéra. 1929-ben átvette a külföldnek számára létesitett berlini zeneiskola hegedűtanfolyamainak vezetését.

1924. óta hangversenykörutjai orosz, amerikai és balkáni városokra is kiterjednek; művészetét ma már Konstantinápolyban, vagy Moszvában éppoly jól ismerik, mint Párisban, Londonban, Rómában, vagy San-Franciscoban. Szigeti ma hangszerének legnagyobb magyar művésze, kristályosan tiszta és elasztikus prima mintázása, szélesen zengő és gazdagon árnyalt tónusa, kifejezőképességének szinte magában álló ösztönös artisztikuma, mely a legdiffuzusabb érzelmeket is csodálatos biztonsággal szökkenti ragyogóan nemes, mélyen költői s egyuttal hőditóan előkelő formákba, első sorban a hegedűirodalom nagy klasszikusainak hivatott interpretátorává avatják, de ép részletekbe hatoló intuiciója, művészi alázata, természetes belső alkalmazkodóképessége állitja egyuttal a modern művész (Bartók, Ravel, Stravinszky, Prokofjav stb.) legnagyobb előadóinak sorába. Emlitésreméltó Bartók magyar népdalaiból készitett kitünő hegedűátirata és néhány, finom megfigyelőképességéről tanuskodó zenei irása is. Schubert és a hegedű, Zenei Szemle 1929. stb.) V. ő. Belojev Viktor: „Szigeti és a stilus" (Zenei Szemle 1928.)

Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a csütörtöki hangversenyre ma, kedden reggel kezdődött a jegyeladás dr. Geiringer János gyógyszertárában (Erzsébet kir.-né ut; telefon 122.)

Jelentős kedvezményeket nyujt a városi villamosüzem a nagy áramfogyasztóknak

Ugy a kisipar, mint a mezőgazdaság sulyos helyzetére való tekintettel a Városi Gáz- és Villamosüzemek igazgatósága javaslatára a szombati kisgyűlés az alábbi motorikus egységár módositásokat fogadta el:

Legalább 1.000 kwó-ra évi áramfogyasztásnál az egységár 36 fill., 2.000-re 34 f, 3.000-re 33 f, 5.000 32 f, 10.000 re 30 f, 15.000 re 28 f, 20.000 re 26 f, 25.000 re 24 f, legalább 30.000 kwó ra évi áramfogyasztásnál az egységár 22 fillér.

Azon fogyasztók számára, akik motorukat az egész éven át legalább 1.000 órás kihasználással használják, tehát akiknek motorja teljes terhelésnek megfelelő terheléssel legalább 1.000 órán át van egy évben üzemben, az egységárak a következők:

Legalább 3.000 kwó-ra évi fogyasztásnál az egységár 30 fill., 5.000-re 28 f, 10.000-re 26 f és igy fokozatosan csökkenve 30.000 kilowattóránál már 18 fillér.

Évi 2.000 órás kihasználás esetén ezen egységárak még 2—2 fillérrel kedvezőbbek lesznek.

A rendkivül olcsó gabonaárakra való tekintettel malmok és darálók számára a továbbiakig a következő egységárak érvényesek:

Legalább 1.000 kwó-ra évi fogvasztásnál az egységár 30 fillér, 1.500-ra 29 f, 2.000 re 28 f, 2.500-ra 27 f, legalább 3.000 kwó-ra évi fogyasztásnál az egységár 26 fillér és igy tovább fokozatosan csökkenve 30.000 kilowattóránál már 18 fillér.

Ugyanezen egységárak érvényesek a cséplésre is.

A motorikus egységárak folyó évi január hó 1-vel lépnek életbe, mig a malmok és darálók számára megállapitott még kedvezményesebb egység árak visszamenőleg mult év julius hó 1-től kezdve a továbbiakig.

Az áramegységárak végleges elszámolása mindig az illető naptári év végével történik, amikor az olcsóbb egységárból származó különbözetet a villamosüzemek a fogyasztó javára irják, viszont az addig számlázottal szemben esetleg drágább egységárból kiadódó differenciát a fogyasztó az arra vonatkozólag vett felszólitástól számitott 14 napon belül a közüzemeknek befizetni tartozik.

A fennti engedményeket csakis azon fogyasztók élvezhetik, akik már esedékes számláikat teljes egészében rendezték.

A világitási időn kivül, külön kölcsöndij ellenében használható ugynevezett visszatérítő számlálón keresztül elfogyasztott világitási áram háztartási, vagy egyéb célokra (pl. vasalásra, főzésre stb.) 50 fillérrel vehető igénybe, mig ugyancsak a világitási időn kivül használt, akkumulátortöltésre szolgáló háromfázisu motordinamós, vagy háromfázisu egyenirányitó berendezések által elfogyasztott árammennyiséget ipari áramnak számolnák el.

Főkép a külvárosban lakó polgárság csatlakozásának megkönnyithetése céljából egy évi próbaidőre a villamosüzemek a csatlakozó fővezetéknek az oszloptól a ház faláig, vagy tetőtartóig terjedő 30 méternél nem hosszabb légvezeték szakaszának a költségeit nem számitják fel, aminek következtében a fővezetékek a jövőben mintegy 25 százalékkal kevesebbe fognak kerülni.

A fővezeték háztulajdonosoknak, vagy közalkalmazottaknak már 15 pengő befizetése ellenében is elkészithető, a hátralékos részre pedig legfeljebb 3 hónapi részletfizetési kedvezmény nyujtható, feltételezve azt, hogy a fogyasztó a fővezetéket közvetlenül rendeli meg a közüzemeknél.

Ehhez teljesen hasonló módon mindazon utcákban, ahol a gázvezetékeknek programmszerű kicserélése, vagy megerősitése folyamatban van, a gázfogyasztók csatlakozásának megkönnyitése céljából a gázcsatlakozó vezetéknek az utcai csőhálózattól a ház faláig terjedő részét a közüzemek dijmentesen elkészitik abban az esetben, ha a fél a csatlakozásra vonatkozó megrendelést legkésőbb az utcai csőcserélési munkálatok megkezdéséig eszközli.

A csatlakozásra vonatkozó kedvezmények folyó hó 9-től kezdve érvényesek és ugy ezek, mint a fenti előnyösebb egységárak a törvényhatósági bizottság jóváhagyásától feltételezetten lépnek csak életbe.

Örömmel üdvözöljük a közüzemek igazgatóságának fenti javaslatát, melyről ujabb bizonyságát adta annak, hogy hmint a mérleg szempontjából a legkissebb lehetőség erre megvan, azonnal igyekszik a fogyasztóközönség segitségére lenni. A fenti engedmények a gazdasági viszonyoknak megfelelően elsősorban a kisiparosok érdekeit szolgálják, amennyiben az eddigi 3000 kwó-ra évi fogyasztás helyett most már évi 1000 kwó-nál kezdődnek az engedmények, amelyek azután a nagyobb fogyasztásnál is nagyobbak az eddigieknél. Még inkább érvényes ez a mezőgazdasági áramnál, ahol a kisebb fokozatok még inkább lehetővé teszik azt, hogy már a kis darálók is boldogulni tudjanak. A fővezetéki költségnek a csökkentése meg kimondotttan a szerényebb anyagi viszonyok közt lévő lakosság érdekeit szolgálja, tehát az igazgatóság, illetve kisgyűlés szociális gondolkodása itt sem vitatható el.

Amint Horváth Béla müszaki tanácsos előterjesztette a Városi Gáz- és Villamosüzemek igazgatóságának fenti javaslatát, ahhoz elsőnek dr. Vojnics Ferenc polgármester szólt hozzá. Elmondotta, hogy a villamosüzemek eleinte deficittel dolgozott a Speyer kölcsön árfolyamvesztesége miatt. Az első évben 177.000 pengőt tett ki a deficit, az minden évben csökkent, ugy hogy most már teljesen eltünt a közüzemek költségvetéséből, sőt már aktivával zárult. A gazdasági helyzet és az üzem érdeke azt követeli, hogy az üzem az áramfogyasztásnál kedvezményeket adjon. Ez két irányu lesz a világitásnál: az egyik a kávéházak és vendéglők részére nyujtandó kedvezmény, amelyek éjfél után is igénybe veszik az áramot, a másik kedvezményt a kis-fogyasztók kapják, akiknek részére mérsékelni fogják a bevezetési dijat.

Klauber Lajos azt kivánta, hogy a kirakatok megvilágitására igénybe vett áramra is adjon kedvezményt a város, miként ez a rendszer megvan más városokban is.

Dr. Vojnics polgármester: Nem lehet már csak azért sem, mert a belügyminiszter a villamosüzemek alapszabályainak jóváhagyási záradékában kikötötte, hogy azt a kedvezményt, amit egyeseknek adnak, mindenkire köteles kiterjeszteni a város.

Legányi Dezső igazgató bizonyos jelenségeket és sérelmeket tárt a kisgyűlés elé, amiket orvoslandóknak tartott.

Szász Ottó azt kivánta, hogy a villanyvilágitás körül nyujtott kedvezményeket minél szélesebb körben hozzák nyilvánosságra.

Az elhangzott felszólalásokra a kisgyűlés ülésén jelenlévő Horváth Iván villamosigazgató adott kimerítő szakfelvilágositásokat.

Le artóztattak egy pénzhamisitó bandát Hercegszántón.

Hamis pengőssel fizettek Mélykuton

Hercegszántó községben tettenérték Vidákovics János gazdalegényt, aki hamis öt pengőssel akart fizetni. Előállitották a csendőrségre, ahol bevallotta, hogy a pénzt Deszecsár István napszámos ismerősétől kapta, értékesités céljából. Deszecsárt is előállitották. Hosszas vallatás után beismerte, hogy ő készitette a hamis ötpengőst és a pénzhamisitáshoz szükséges gépet egy másik napszámostól, Patarity János 70 éves hercegszántói lakostól lopta.

A csendőrség az egész társaságot őrizetbe vette. Alapos a gyanu, hogy a pénzhamisitó bandának még több tagja is van.

A pénzhamisitás központja Nagybaracska volt, azonkivül a mohácsi szigeten és Hercegszántó. A hamisitók 1, 2 és 5 pengős érméket gyártottak s amikor lelepiezték őket, két szakajtóval a Dunába öntöttek ebből az általuk gyártott hamis pénzből. A pénzhamisitókra Lozsán nevü cinkos kis fia terelte a csendőrség figyelmét, aki eldicsekedett avval, hogy annyi a pénzük, hogy nem is tudják, mit csináljanak vele, mert annyit gyárt az apja.

Már többször megemlékeztünk arról, hogy Baján és környékén rengeteg hamis pengős van forgalomban. A rendőrség és csendőrség valósággal tehetetlen a pénzhamisitók és a hamis pénzeket forgalomba hozók ellen. Ma délelőtt ujabb feljelentés érkezett a pécsi kir. ügyészségre, hogy Komlósi Károly mélykuti gyógyszerész az ottani postahivatalban hamis pengőssel fizetett. A csendőrség kihallgatta a gyógyszerészt, aki előadta, hogy a hamis pénzzel valószinüleg egyik vevője fizetett a gyógyszertárban.

Eddig 60 000 köbméter földet ástak ki a Kamarás-Duna uj torkolatából.

A városi közigazgatási bizottság szombat déli ülésén Bencze Béla kir. müszaki tanácsos, az államépitészeti hivatal főnöke a város ut és közlekedési ügyeiről az alábbi jelentést terjesztette elő:

A bekötő utak épitéséhez szükséges alapkő anyagot teljesen, a kavicsanyagot egyharmad részben a helyszinre fuvarozták.

A baja—szegedi Horthy Miklós jubileumi ut Baja város határában eső szakaszának hengerléséhez szükséges bazalt kőanyag kétharmadát a helyszi-